

Sandnes Sparebank

KVARTALSRAPPORT
3. KVARTAL 2018

(Urevidert)

WORK

3. KVARTAL 2018

Fortsatt god vekst i banken

Konsernet Sandnes Sparebank

Sandnes Sparebank konsernet er en regional virksomhet med primær markedsområde i Sør- Rogaland.

Konsernets virksomhet består av morbanken og det heleide datterselskapet SSB Boligkreditt AS. I tillegg eies 60 % av Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til Sandnes Sparebank.

Både konsernregnskapet og morbankregnskapet rapporteres i henhold til IFRS og kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 om delårsrapportering.

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

Hovedpunkter 3.kvartal

- Resultat etter skatt; 45,6 (49,2) millioner kroner.
- Rentemargin; 1,68 % (1,84 %).
- Rentenetto; 113,6 (120,6) millioner kroner.
- Andre driftsinntekter; 17,8 (23,2) millioner kroner.
- Driftskostnader; 64,5 (65,3) millioner kroner.
Kostnadsgraden ble 49,1 % (45,4 %).

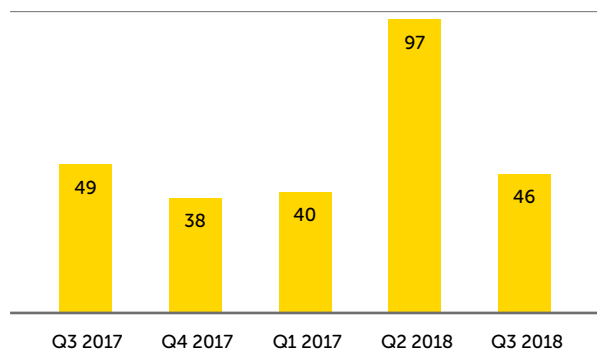
- Nedskrivninger og tap på utlån og garantier; 6,8 (13,4) millioner kroner.
- Egenkapitalavkastning etter skatt siste kvartal; 6,5 % (7,3 %).
- Brutto utlånsvekst siste 3mnd; 0,5 % (-1,2 %)
- Innskuddsvekst siste 3mnd; -2,4 % (-2,6 %)

Hovedpunkter januar-september

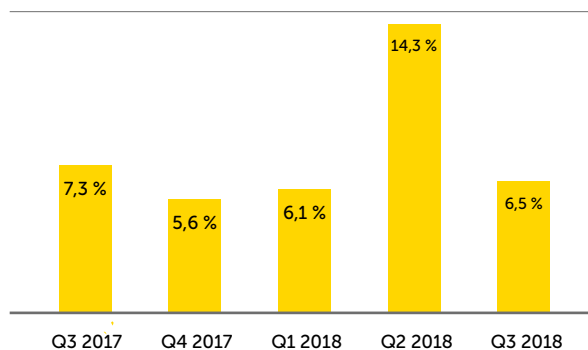
- Resultat etter skatt; 182,9 (159,2) millioner kroner.
- Rentemargin; 1,75 % (1,80 %).
- Rentenetto; 346,8 (353,2) millioner kroner.
- Andre driftsinntekter; 104,5 (104,4) millioner kroner.
- Driftskostnader; 191,9 (200,7) millioner kroner.
Kostnadsgraden ble 42,5 % (43,8 %).
- Nedskrivninger og tap på utlån og garantier; 29,6 (52,4) millioner kroner.
- Egenkapitalavkastning etter skatt hittil i år; 8,9 % (8,0 %) etter skatt.
- Brutto utlånsvekst siste 12 mnd; 4,1 % (-4,2 %).
- Innskuddsvekst siste 12 mnd; 4,9 % (0,4 %).
- Ren kjernekapitaldekning ble 16,2 % (16,2 %).
- Dersom hele overskuddet for årets tre første kvartaler hadde blitt inkludert i beregningen, ville ren kjernekapital vært 17,4 % for konsernet.

Kvartalsvis utvikling i resultat etter skatt og egenkapitalavkastning

Resultat etter skatt, siste 5 kvartaler

Egenkapitalavkastning etter skatt, siste 5 kvartaler

Styrets beretning

Resultatutvikling

Akkumulerte tallstørrelser pr 30.09 dersom annet ikke eksplisitt fremgår.

Resultat før skatt ble 229,9 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018. Dette er en økning på 25,3 millioner kroner sammenlignet med de tre første kvartalene i 2017. Økningen er i hovedsak forklart med lavere driftskostnader og lavere nedskrivninger og tap på utlån, delvis motvirket av lavere netto renteinntekter.

Etter skatt ble resultatet 182,9 millioner kroner, sammenlignet med 159,2 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2017. Totalresultatet ble 197,4 millioner kroner, mot 157,8 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2017.

Egenkapitalavkastningen etter skatt var 8,9 %, sammenlignet med 8,0 % for de tre første kvartalene i 2017.

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter ble 346,8 (353,2) millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018.

Rentemarginen var 1,75 % for de tre første kvartalene i 2018, sammenlignet med 1,80 % for tilsvarende periode i 2017.

Banken har over det siste året redusert kredittrisikoen i likviditetsporteføljen for å unngå betydelig negativ verdiutvikling i porteføljen ved uro i rentemarkedet. Dette har, i kombinasjon med reduserte kredittmarginer generelt, medført 5 millioner i lavere løpende renteinntekt pr 3.kvartal 2018 målt mot de tre første kvartalene i 2017. I tillegg har Nibor vært høyere i 2018 enn i 2017 noe som gir høyere finansieringskostnad. Økt utlånsvolum reduserer effekten av høyere Nibor. Banken har

satt opp renten i etterkant av Norges Bank sin renteheving i september. Rentehevingen vil gi en positiv effekt på bankens rentenetto fra midten av november.

Andre driftsinntekter

Sum andre driftsinntekter utgjorde 104,5 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018. Dette er en økning på 0,1 millioner kroner sammenlignet med tilsvarende periode i 2017.

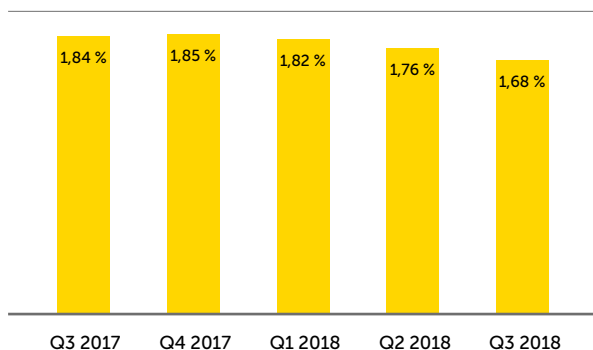
Netto provisjonsinntekter utgjorde 36,9 millioner kroner, hvilket er 3,9 millioner kroner lavere sammenlignet med de tre første kvartalene i 2017. Reduksjonen er i hovedsak forklart med generelt press på gebyrinntekter, herunder lavere inntekter på gebyrer fra betalingsformidling og garantiprovisjon. Banken har justert gebyrstrukturen for å være mer konkurranse-dyktig. Nedgangen i netto provisjonsinntekter er delvis motvirket av høyere provisjonsinntekter innen salg av forsikrings-tjenester og porteføljeprovisjon.

Utbytte utgjorde 30,3 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018, sammenlignet med 27,0 millioner kroner for tilsvarende periode i 2017. Økningen skyldes i hovedsak økt utbytte fra Eika Gruppen AS som utgjorde 29,1 millioner kroner, sammenlignet med 24,2 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2017.

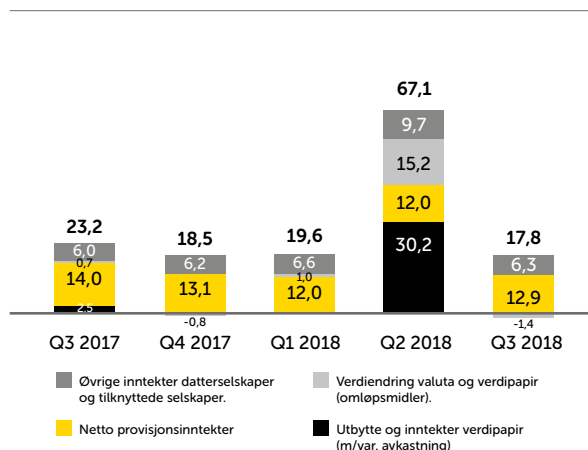
Netto avkastning på finansielle investeringer var 14,7 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018. For tilsvarende periode i 2017 var avkastningen 15,7 millioner kroner.

I 3.kvartal 2018 kjøpte banken tilbake og nedkvittert eksisterende obligasjonsgjeld i forbindelse med større refinansiering og forlengelse av forfallsprofilen på bankens obligasjonsgjeld. Isolert sett medfører det tilbakekjøp/nedkvitteringseffekter på 5 millioner kroner i 3.kvartal 2018. Banken utnyttet et godt

Netto rentemargin, siste 5 kvartaler

Andre inntekter, siste 5 kvartaler

Styrets beretning

rentemarked i kvartalet, som medfører redusert refinansieringsrisiko fremover og en gunstig rentekostnad for 2019. I tillegg har negativ verdiutvikling på bankens likviditetsportefølje som følge av spreadutgang i 3.kvartal 2018 bidratt negativt.

Den positive avkastningen for de tre første kvartalene i 2018 skyldes i hovedsak økt avkastning på bankens aksjeportefølje, inkludert bokført urealisert gevinst på 11,3 millioner kroner som følge av fusjonen mellom BankID Norge AS, BankAxept AS og Vipps AS i 2.kvartal 2018.

Andre driftsinntekter var 1,7 millioner kroner høyere sammenlignet med de tre første kvartalene i 2017. Økningen skyldes positiv utvikling i eiendomsmarkedet i regionen som har medført høyere inntekter fra eiendomsmeglingstjenester i datterselskapet Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS.

Driftskostnader

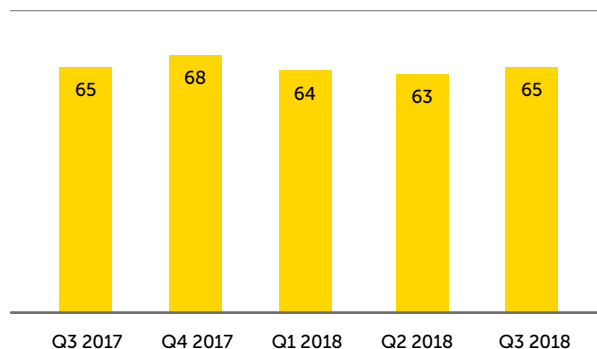
Konsernets driftskostnader utgjorde 191,9 millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018. Dette er en reduksjon på 8,8 millioner kroner sammenlignet med samme periode i 2017.

Personalkostnader er 0,5 millioner kroner høyere de tre første kvartalene i 2018 sammenlignet med samme periode i 2017. Gjennomsnittlig antall ansatte siste 12 måneder er tilnærmet uendret.

Andre driftskostnader er 4,4 millioner kroner lavere de tre første kvartalene i 2018, sammenlignet med samme periode i 2017. Bankens kostnadsnivå har vært fallende over flere år som følge av kostnadseffektivering.

Avskrivninger/nedskrivninger er 4,9 millioner kroner lavere sammenlignet med de tre første kvartalene i 2017, hvilket skyldes utgang IT-systemer.

Andre driftskostnader, siste 5 kvartaler

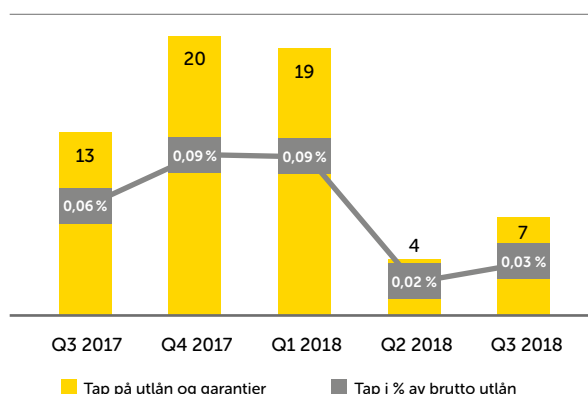
Kostnader målt i prosent av inntektene utgjorde 42,5 % for konsernet ved utgangen av 3.kvartal 2018. Dette er en reduksjon fra 43,8 % for tilsvarende periode i 2017.

Tap og mislighold

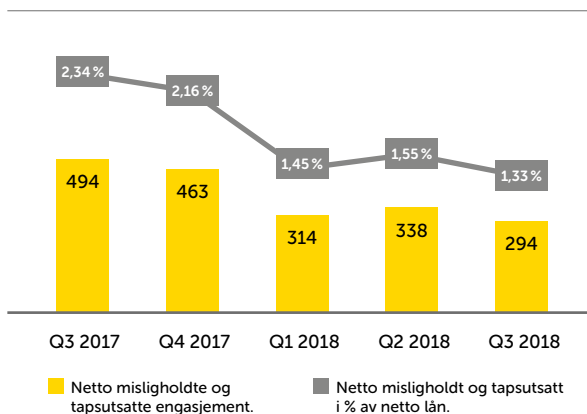
Fra 1.januar 2018 ble ny tapsmodell etter IFRS 9 implementert, denne erstatter tidligere tapsmodell etter IAS 39. Implementeringen medførte at historiske tall ikke vil være direkte sammenlignbare. Det vises til note 46 i årsrapporten for 2017 for en ytterligere beskrivelse av den nye tapsmodellen.

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier ble bokført med 29,6 (52,4) millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018. Årsaken til nedgangen skyldes i hovedsak generell bedring i markedsforholdene og restruktureringer i enkelte av bankens enkeltengasjementer. Det er jobbet betydelig det siste året for å redusere omfanget av tapsutsatte engasjementer og tapskponeringer i utlånsporteføljen.

Tap på utlån og garantier, siste 5 kvartaler

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement, siste 5 kvartaler

Styrets beretning

Per utgangen av 3.kvartal 2018 utgjør totalt forventet tap (tapsavsetninger på utlån og garantier) 251,2 (371,9) millioner kroner, hvorav tapsavsetninger fordeler seg med 45,8 (68,8) millioner kroner for personmarkedet og 205,4 (303,1) millioner kroner for bedriftsmarkedet.

Steg 3 nedskrivninger (individuelle nedskrivninger) på utlån og garantier utgjør 162,3 millioner kroner ved utgangen av 3.kvartal 2018 som er en nedgang på 100,6 millioner kroner siste 12 måneder. Steg 1 og 2 nedskrivninger (grupped nedskrivninger) utgjør 88,9 millioner kroner ved utgangen av 3.kvartal 2018 som er en nedgang på 20,1 millioner kroner siste 12 måneder.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement, som var individuelt nedskrevet, utgjorde 293,6 (493,6) millioner kroner per 30.09.2018, hvilket utgjør 1,33 % (2,34 %) av konsernets netto utlån. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement fordeler seg med 84,1 (138,5) millioner kroner for personmarkedet og 209,5 (355,1) millioner kroner for bedriftsmarkedet.

Misligholdte engasjementer over 90 dager utgjør 156,8 millioner kroner per 30.09.2018 sammenlignet med 209,2 millioner kroner per 30.09.2017 og 184,8 millioner kroner per 31.12.2017.

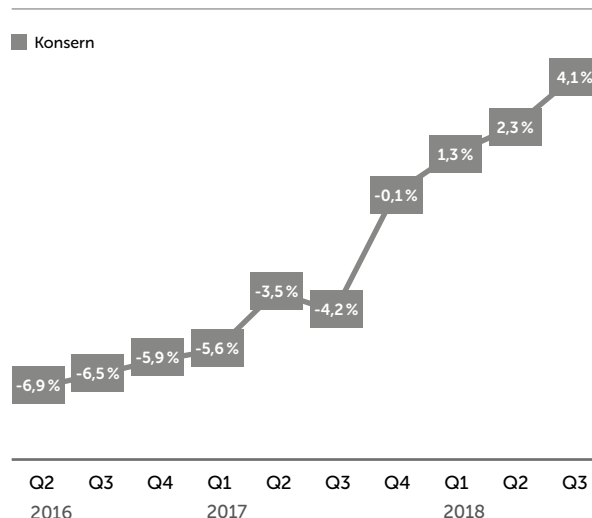
Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital var 27,0 (26,0) milliarder kroner ved utgangen av tredje kvartal 2018. Dette tilsvarer en økning på 4,1 % sammenlignet med utgangen av tredje kvartal 2017 og skyldes i hovedsak utlansvekst samt optimalisering av bankens likviditetsforvaltning.

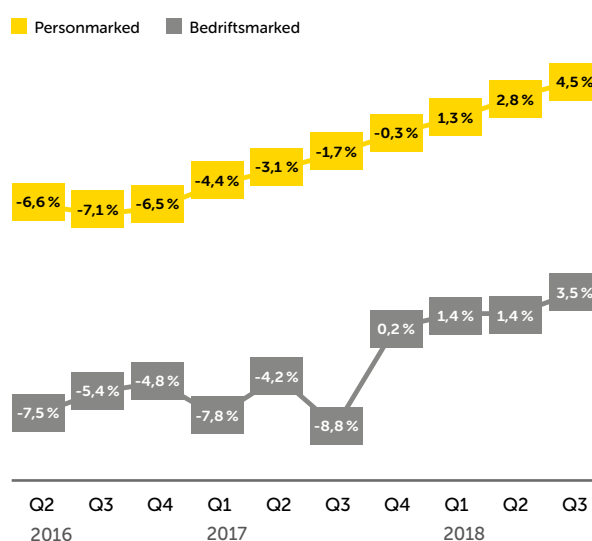
Ved utgangen av tredje kvartal 2018 utgjorde brutto utlån til kunder 22,3 (21,4) milliarder kroner. De siste 12 måneder har brutto utlansvekst for konsernet vært 4,1 %, hvorav utlansvekst i personmarkedet utgjorde 4,5 % og utlansvekst i bedriftsmarkedet utgjorde 3,5 %. Utlansveksten skyldes en mer salgettet intern organisering og en bedring i lokale makroforhold. Netto utlansvekst hittil i år utgjør 2,8 % (-2,0 %), hvorav utlansveksten fordeler seg med 3,3 % (-1,6 %) for personmarkedet og 1,9 % (-2,7 %) for bedriftsmarkedet.

Personmarkedsandelen av utlån er ved utgangen av tredje kvartal 2018 på 67 % (67 %).

Brutto utlansvekst konsern (12 mnd)

Brutto utlansvekst divisjonsfordelt (12 mnd)

Ved utgangen av tredje kvartal 2018 utgjorde innskuddsvolumet 11,2 (10,7) milliarder kroner. Innskudd fra kunder har de siste 12 månedene økt med 4,9 %, hvorav innskuddsvekst i personmarkedet utgjorde -1,8 % og innskuddsvekst i bedriftsmarkedet utgjorde 9,1 %. Konsernets innskuddsdekning er ved utgangen av tredje kvartal 2018 på 50,7 % (50,6 %).

Styrets beretning

Soliditet

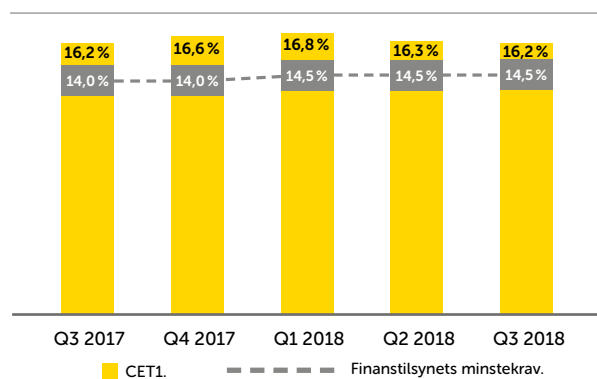
Konsernets kapitaldekning ved utgangen av kvartalet ligger over de regulatoriske kapitalkravene og intern minimumsmålsetting for ren kjernekapital.

Konsernet har per 30.09.2018 en ren kjernekapitaldekning på 16,2 %, sammenlignet med 16,2 % per 30.09.2017 og 16,6 % per 31.12.2017. Reduksjonen i kjernekapitaldekning hittil i år er i hovedsak forklart med utlånsvekst hittil i år samt kjøp av egenkapitalbevis i Jæren Sparebank og verdiøkning i Vipps AS i 2.kvartal 2018. Dersom hele overskuddet for de tre første kvartalene i 2018 hadde blitt inkludert i beregningen, ville ren kjernekapital vært 17,4 % for konsernet.

Uvektet egenkapitalandel for konsernet utgjør 9,7 % per 30.09.2018, sammenlignet med 9,8 % per 30.09.2017 og 10,0 % per 31.12.2017.

Konsernet har i 3.kvartal 2018 utstedt en ny fondsobligasjon til nominell verdi 100 millioner kroner. Fondsobligasjonen er regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngår i konsernets egenkapital per 30.09.2018. Hybridkapitalen er ikke medregnet i bankens lønnsomhetsberegninger, herunder egenkapitalavkastning og pris/bok beregninger. Hybridkapitalen inngår heller ikke i ren kjernekapital men behandles som ordinær fondsobligasjon i beregning av kapitaldekning.

Ren kjernekapitaldekning (CET1), siste 5 kvartaler

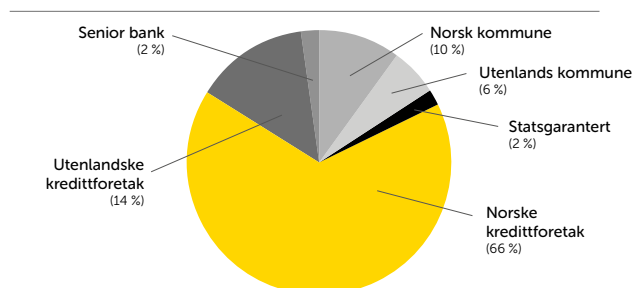
Likviditet og finansiering

Bankens likviditetssituasjon ved utgangen av kvartalet anses tilfredsstillende. Banken har en likviditetsportefølje (eksklusiv kontanter) på 3,3 (3,5) milliarder kroner ved utgangen av kvartalet. Det er et mål for banken å holde likviditetsrisikoen på et lavt nivå.

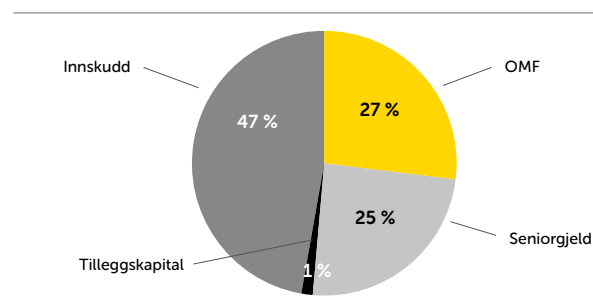
Netto utlån i SSB Boligkreditt utgjør et volum på 7,1 milliarder kroner, hvilket er en økning på 0,4 milliarder kroner siste 12

måneder. SSB Boligkreditt AS hadde per 30.09.2018 netto utestående obligasjoner med fortrinnsrett på 6,5 milliarder kroner. Banken anses godt diversifisert både mht. finansieringskilder og løpetider.

Sammensetning likviditetsportefølje

Finansieringskilder

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens tre datterselskaper – før konserninterne eliminerings- ble 30,0 (37,8) millioner kroner etter skatt for de tre første kvartalene i 2018.

SSB Boligkreditt AS er etablert som et ledd i konsernets lang-siktige finansieringsstrategi og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett i markedet. Resultat etter skatt for selskapet ble 28,6 (36,6) millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018.

Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS tilbyr tjenester innen eiendomsomsetning til både personkunder og næringsliv. Resultat etter skatt for selskapet ble 1,4 (1,2) millioner kroner for de tre første kvartalene i 2018.

SSB Private Equity II AS ble avviklet i fjerde kvartal 2017. Selskapet hadde ingen resultatbidrag for de første tre kvartalene i 2017.

Styrets beretning

Bankens egenkapitalbevis (SADG)

Per 30.09.2018 var kursen på SADG 60,00 kroner, sammenlignet med 53,00 kroner per 30.09.2017.

Det var ved utgangen av tredje kvartal 2018 registrert 2 326 eiere av bankens egenkapitalbevis. De 20 største eierne kontrollerte på dette tidspunktet 56,08 % av egenkapitalbeviskapitalen.

20 største egenkapitalbevisiere per 30.09.2018	Antall	Andel i %
1. Sparebank 1 SR-Bank C/O SR-Investering	3 485 009	15,14
2. Merrill Lynch	2 270 083	9,86
3. AS Clipper	1 088 738	4,73
4. VPF EIKA Egenkapital C/O Eika Kapitalforvaltning	950 422	4,13
5. Espedal & Co AS	886 861	3,85
6. Wenaasgruppen AS	650 000	2,82
7. Holmen Spesialfond	500 000	2,17
8. Salt Value AS	475 000	2,06
9. Skagenkaien Investering AS	350 000	1,52
10. Nordhaug Invest AS	309 957	1,35
11. Meteva AS	261 881	1,14
12. Kristian Falnes AS	260 000	1,13
13. Grunnfjellet AS	217 000	0,94
14. Velde Holding AS	204 353	0,89
15. MP Pensjon PK	196 726	0,85
16. Innovemus AS V/Oskar Bakkevig	185 000	0,80
17. Barque AS	159 651	0,69
18. Tirna Holding AS	156 255	0,68
19. Parra Eiendom AS	150 000	0,65
20. VPF Nordea avkastning C/O JP Morgan Europe	150 000	0,65
= 20 største eiere	12 906 936	56,08
+ Øvrige eiere	10 107 966	43,92
= Totale egenkapitalbevis	23 014 902	100,00

Totale egenkapitalbevis på 23 014 902 inkluderer en beholdning av 30 940 egne egenkapitalbevis per 30.09.2018.

Styret er opptatt av å bidra til bedret likviditet i egenkapitalbeviset. Banken har derfor en likviditetsgarantistavtale med en ekstern aktør.

Regnskapsprinsipper

Sandnes Sparebank utarbeider konsernregnskapet og morbankregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene som er lagt til grunn fremkommer i noter til årsregnskapet for 2017, samt note 1 til kvartalsregnskapet for tredje kvartal 2018.

Markedsforhold

Lokale forhold - Rogaland

Lokalt i Rogaland er de fleste økonomiske indikatorer i en positiv utvikling. Gjennom 2016 og 2017 har det vært en stabil positiv utvikling i regionen og trenden fortsatte i så langt i 2018.

I september rapporterte Norges Bank i sin regionale nettverksundersøkelse blant bedrifter i regionen en fortsatt vekst i både produksjon, investeringer og sysselsetting. De samme bedriftene melder og om fortsatt positive utsikter resten av året. Nasjonalt er det også en svak vekst i produksjon og investeringer, hvor mesteparten av veksten kommer fra oljesektoren, noe som er med å bekrefte den lokale optimismen i en region med hovedvekt innen oljerelatert næring.

NAV melder om fortsatt lavere arbeidsledighet i regionen. Registrert arbeidsledighet i Rogaland har gått jevnt nedover til 2,6 % i september, ned fra 3,4 % siste året. Arbeidsledigheten i Rogaland er fortsatt litt høyere enn landsgjennomsnittet som er på 2,3 %, men ledigheten i regionen faller raskere enn resten av landet.

Boligprisutviklingen i regionen har vært positiv så langt i 2018, men for 3. kvartal isolert var prisene tilnærmet uendret. De siste 12 måneder har utviklingen vært flat.

Boligprisene sett over en lengre periode har i Rogaland hatt en prisnedgang fra midten av 2014, mens andre sentrale norske byer hadde en sterk prisoppgang. Boligprisinivået i regionen er derfor på et lavere nivå og kan derfor antas å være mer robust fremover sammenlignet med andre byer. Formidlingstiden, altså hvor mange dager det tar å få solgt en bolig sunket tilbake til normale nivåer etter et tøft marked fra 2014 til og med 2016.

Styrets beretning

Regionen opplevde en nettofrflytting i forbindelse med oljenedturen i 2014. I 2017 snudde denne trenden og det er igjen netto tilflytting til regionen. Økningen i antallet arbeidsplasser gir grunn til å tro at netto tilflytting øker også fremover. Økt tilflytting antas å ha positiv påvirkning på boligmarkedet både gjelder reduksjon av antallet usolgte boliger, formidlings-tid og prisutvikling.

Den positive utviklingen viser også igjen innenfor nærings-eiendom. Siste oppdaterte rapporter fra våren 2018 viser at ledighetsraten totalt i regionen er ca 12 %. Det er fortsatt stor forskjell innen nærings-eiendom, både når det gjelder geografisk plassering, men og funksjon. Det er i stor grad kontormarkedet på Forus som bidrar til den relativt høye ledighetsraten. På Forus isolert er det en ledighet på ca 20 % innen kontorbygg, og hvor det er noen få store tomme enkeltbygg som bidrar betydelig i statistikken. Andre bygg som kombinasjonsbygg og handelsbygg, også på Forus, har en normal lav ledighet. Selv om makroutsiktene er bedre vil det noe ta tid før markedet for kontorleie på Forus normaliseres. For sentrumsområder i Stavanger og Sandnes, samt i næringsklyngen rundt Jåttåvågen er det lav ledigheten og leieprisene har normalisert seg.

Utsikter

Sandnes Sparebank har høye mål om fornøyde kunder og positive kundeopplevelser. Banken har som mål å bli ledende på personlig service og rådgivning for folk flest og lokalt næringsliv. Bankens visjon er «Best i klassen på gode og personlige kundeopplevelser». Bankens strategiske målsetninger fram mot 2020 setter retning i forhold til å sikre:

- Svært fornøyde kunder og ypperlig omdømme
- Kompetente, engasjerte og prestasjonsorienterte medarbeidere
- Lønnsom vekst
- Egenkapitalavkastning som overstiger snittet blant sammenlignbare banker.

Makroforholdene i regionen viser tegn på noe økt økonomisk aktivitet fremover. Banken er godt posisjonert med tilgjengelige ressurser både i forhold til kapitalkrav og kompetanse for å kunne ta del i en økt vekst fremover. Det er fortsatt enkelte bedrifter og næringer som strever med å tilpasse seg et nytt aktivitets- og prisnivå, men det gjelder stadig færre aktører. Det er fortsatt en del ledig kapasitet innen nærings-eiendom i regionen. Selv om det er en generell bedring i markedet, er overkapasiteten i enkeltområder og segmenter forventet å vedvare.

Styret i Sandnes Sparebank
Sandnes, 25. oktober 2018

Harald Espedal
Styrets leder

Frode Svaboe
Nestleder

Heidi Nag Flikka
Styremedlem

Marion Svihus
Styremedlem

Arne Lee Norheim
Styremedlem

Birte Norheim
Styremedlem

Solveig Vatne
Ansattes representant

Jan Inge Aarreberg
Ansattes representant

Trine Karin Stangeland
Adm. direktør

Hovedtall per 30.09.2018

Konsern

Morbank

3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017	Resultatsammendrag (beløp i tusen kroner)	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
113 567	120 628	346 798	353 190	474 236	Netto renteinntekter	95 121	99 662	289 381	294 942	394 980
17 817	23 219	104 516	104 399	122 857	Andre driftsinntekter	23 329	21 149	103 021	93 847	161 851
64 527	65 297	191 857	200 653	268 638	Andre driftskostnader	57 967	58 558	170 044	179 466	240 013
6 770	13 359	29 565	52 388	72 499	Netto tap/nedskrivninger	6 826	13 171	29 488	54 905	76 710
60 087	65 190	229 891	204 548	255 954	Resultat av drift før skatt	53 657	49 082	192 869	154 418	240 108
14 446	15 952	47 039	45 309	58 604	Skattekostnad	12 538	11 925	37 418	32 947	42 518
45 641	49 238	182 852	159 240	197 351	Resultat av drift etter skatt	41 119	37 156	155 451	121 471	197 590
0	-2 481	14 535	-1 421	-24 781	Andre inntekter og kostnader (etter skatt)	29	-2 481	14 796	-1 421	-24 781
45 641	46 756	197 387	157 818	172 569	Totalresultat	41 148	34 675	170 247	120 050	172 809
45 649	46 811	196 836	157 063	172 026	Majoritetsandel av resultatet					
-8	-55	551	755	543	Minoritetsandel av resultatet					

3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	30.09.18	30.09.17	31.12.17	Utdrag fra balansen (beløp i millioner kroner)	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	30.09.18	30.09.17	31.12.17
		27 021	25 954	26 100	Forvaltningskapital			20 475	19 887	19 911
26 869	26 079	26 560	26 187	26 260	Gjennomsnittlig forvaltningskapital	20 353	20 029	20 193	20 139	20 151
		22 073	21 060	21 473	Utlån til kunder			14 960	14 369	14 816
		11 184	10 660	10 857	Innskudd fra kunder			11 182	10 662	10 859
		3 321	3 478	3 333	Sertifikater og obligasjoner			3 028	3 235	3 090
		126	154	155	Finansielle derivater			83	104	106
		2 907	2 709	2 709	Egenkapital			2 722	2 511	2 549

3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	30.09.18	30.09.17	Året 2017	Nøkkeltall	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	30.09.18	30.09.17	Året 2017
					Utvikling i kvartalet / siste 12 måneder					
1,1 %	-1,0 %	4,1 %	-2,4 %	-1,2 %	- Forvaltning	1,2 %	-1,4 %	3,0 %	-3,3 %	-2,4 %
0,5 %	-1,2 %	4,1 %	-4,2 %	-0,1 %	- Utlån	1,1 %	-1,2 %	3,2 %	-5,0 %	-0,1 %
-2,4 %	-2,6 %	4,9 %	0,4 %	-0,4 %	- Innskudd	-2,4 %	-2,6 %	4,9 %	0,3 %	-0,5 %
		50,7 %	50,6 %	50,6 %	Innskuddsdekning			74,7 %	74,2 %	73,3 %
		236,0 %	274,0 %	238,0 %	Likviditetsindikator (LCR)			242,0 %	256,0 %	222,0 %
					Lønnsomhet					
1,68 %	1,84 %	1,75 %	1,80 %	1,81 %	Rentenetto i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,85 %	1,97 %	1,92 %	1,96 %	1,96 %
49,1 %	45,4 %	42,5 %	43,8 %	45,0 %	Kostnadsgrad	48,9 %	48,5 %	43,3 %	46,2 %	43,1 %
1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital	1,1 %	1,2 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %
8,6 %	9,6 %	11,1 %	10,3 %	9,7 %	Egenkapitalavkastning før skatt	8,2 %	7,8 %	10,0 %	8,4 %	9,7 %
6,5 %	7,3 %	8,9 %	8,0 %	7,5 %	Egenkapitalavkastning etter skatt	6,3 %	5,9 %	8,0 %	6,6 %	8,0 %
					Soliditet					
		18,3 %	19,6 %	20,0 %	Kapitaldekningsprosent			20,3 %	21,8 %	22,3 %
		17,7 %	17,7 %	18,1 %	Kjernekapitalprosent			19,6 %	19,5 %	20,0 %
		16,2 %	16,2 %	16,6 %	Ren kjernekapitalprosent			17,8 %	17,8 %	18,3 %
		15 630	15 182	15 440	Risikovektet kapital			13 285	12 897	13 180
					Personal					
		135	135	135	Antall årsverk per avslutningsdato			113	113	113
					Egenkapitalbevis					
		60,0	53,0	54,5	Børskurs			60,0	53,0	54,5
		65,3 %	65,0 %	65,1 %	Egenkapitalbevisprosent			65,3 %	65,0 %	65,1 %
1,3	1,4	5,2	4,5	5,6	Fortjeneste per egenkapitalbevis	1,2	1,0	4,4	3,4	5,6
1,3	1,4	5,2	4,5	5,6	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	1,2	1,0	4,4	3,4	5,6
		79,7	76,5	76,6	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis			74,4	70,9	72,1
		0,75	0,69	0,71	Pris/Bokført egenkapital (P/B)			0,81	0,75	0,76

Resultatregnskap

Konsern

Beløp i tusen kr	Note	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		180 100	180 195	541 219	545 049	725 088
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi		18 268	19 852	52 293	62 157	80 681
Rentekostnader		84 801	79 420	246 714	254 016	331 534
Netto renteinntekter		113 567	120 628	346 798	353 190	474 236
Provisjonsinntekter		14 862	17 031	42 853	49 923	66 022
Provisjonskostnader		-1 941	-2 990	-5 906	-9 051	-12 096
Utbytte		18	2 461	30 294	26 973	26 989
Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	6	-1 405	728	14 745	15 685	14 868
Andre driftsinntekter		6 283	5 990	22 529	20 869	27 074
Sum andre driftsinntekter		17 817	23 219	104 516	104 399	122 857
Personalkostnader		33 811	31 788	98 767	98 247	129 890
Andre driftskostnader		27 745	28 915	83 327	87 720	120 251
Avskrivninger/nedskrivninger		2 971	4 594	9 762	14 685	18 498
Sum driftskostnader		64 527	65 297	191 857	200 653	268 638
Resultat av drift før nedskrivninger og skatt		66 857	78 549	259 456	256 937	328 454
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	4	6 770	13 359	29 565	52 388	72 499
Resultat av drift før skatt		60 087	65 190	229 891	204 548	255 954
Skattekostnad		14 446	15 952	47 039	45 309	58 604
Resultat av drift etter skatt		45 641	49 238	182 852	159 240	197 351
Oppstilling av andre inntekter og kostnader						
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>						
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat				14 535		
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon						-758
Skatt						-190
Sum				14 535		-569
<i>Poster som senere vil bli reklassifisert til resultat</i>						
Tilgjengelig for salg finansielle instrumenter			-2 481		-1 421	-24 213
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat						
Sum			-2 481		-1 421	-24 213
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)			-2 481	14 535	-1 421	-24 781
Totalresultat		45 641	46 756	197 387	157 818	172 569
Majoritetsandel av resultatet		45 649	46 811	196 836	157 063	172 026
Minoritetsandel av resultatet		-8	-55	551	755	543
Fortjeneste per egenkapitalbevis		1,3	1,4	5,2	4,5	5,6
Utvannet resultat per egenkapitalbevis		1,3	1,4	5,2	4,5	5,6

Resultatregnskap

Morbank

Beløp i tusen kr	Note	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost		139 079	139 562	419 104	423 773	563 485
Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi		17 106	18 939	49 114	59 294	76 939
Rentekostnader		61 063	58 840	178 837	188 125	245 444
Netto renteinntekter		95 121	99 662	289 381	294 942	394 980
Provisjonsinntekter		19 076	20 827	55 392	61 592	81 502
Provisjonskostnader		-1 941	-2 990	-5 906	-9 051	-12 096
Utbytte		1 218	2 461	31 899	26 946	76 962
Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	6	4 825	852	20 918	14 350	15 473
Andre driftsinntekter		152		718	10	10
Sum andre driftsinntekter		23 329	21 149	103 021	93 847	161 851
Personalkostnader		29 552	27 467	84 715	84 811	111 687
Andre driftskostnader		25 460	26 548	75 621	80 122	110 021
Avskrivninger/nedskrivninger		2 955	4 542	9 709	14 532	18 306
Sum driftskostnader		57 967	58 558	170 044	179 466	240 013
Resultat av drift før nedskrivninger og skatt		60 483	62 253	222 357	209 323	316 818
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	4	6 826	13 171	29 488	54 905	76 710
Resultat av drift før skatt		53 657	49 082	192 869	154 418	240 108
Skattekostnad		12 538	11 925	37 418	32 947	42 518
Resultat av drift etter skatt		41 119	37 156	155 451	121 471	197 590
Oppstilling av andre inntekter og kostnader						
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>						
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat				14 535		
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon						-758
Skatt						-190
Sum				14 535		-569
<i>Poster som senere vil bli reklassifisert til resultat</i>						
Tilgjengelig for salg finansielle instrumenter			-2 481		-1 421	-24 213
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat		29		261		
Sum		29	-2 481	261	-1 421	-24 213
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		29	-2 481	14 796	-1 421	-24 781
Totalresultat		41 148	34 675	170 247	120 050	172 809
Fortjeneste per egenkapitalbevis		1,2	1,0	4,4	3,4	5,6
Utvannet resultat per egenkapitalbevis		1,2	1,0	4,4	3,4	5,6

Balanse

Konsern

Morbank

30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017	Beløp i tusen kr	Note	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
580 917	477 452	472 646	Kontanter og fordringer på sentralbanker	7,8	580 917	477 452	472 646
382 474	184 816	172 782	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4,7,8	282 301	83 496	71 787
21 362 071	20 298 535	20 746 928	Utlån til kunder til amortisert kost	4,7,8	13 572 991	13 607 374	14 090 076
710 588	761 461	725 972	Utlån til kunder til virkelig verdi	4,7,8	1 386 758	761 461	725 972
3 321 141	3 477 707	3 333 184	Sertifikater og obligasjoner	7,8	3 027 834	3 234 809	3 090 432
187 664	178 311	126 491	Aksjer	7,8	187 664	177 589	126 491
126 078	154 244	154 560	Finansielle derivater	7,8	82 690	103 863	106 487
			Eierinteresser i konsernselskap		354 345	356 385	354 315
33 282	43 568	40 740	Immaterielle eiendeler		28 729	39 015	36 187
6 410	27 879	5 919	Utsatt skattefordel		5 041	27 314	4 801
6 366	7 976	7 518	Varige driftsmidler		6 303	7 821	7 400
38 244	16 045	12 356	Andre eiendeler		694 561	687 778	529 623
10 232	50 510	48 190	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	7,8	8 982	47 325	42 203
255 414	275 235	252 443	Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat	7,8	255 414	275 235	252 443
27 020 882	25 953 738	26 099 729	Sum eiendeler		20 474 528	19 886 915	19 910 866
56 290	65 499	36 740	Gjeld til kredittinstitusjoner	7,8	205 464	130 834	55 123
11 184 362	10 660 409	10 857 443	Innskudd fra kunder	7,8	11 182 377	10 661 673	10 859 382
12 346 903	11 696 338	11 702 343	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7,8,9	5 897 106	5 780 383	5 683 365
106 637	77 948	102 085	Finansielle derivater	7,8	73 248	74 877	99 356
50 343	41 310	37 270	Annen gjeld	7	51 026	38 377	34 627
78 059	37 223	36 461	Betalbar skatt	7	55 208	33 061	19 781
892	1 679	1 217	Utsatt skatt	7			
43 191	132 091	84 779	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	7,8	40 962	124 918	77 469
12 542	6 996	7 736	Avsetninger	4,7,8	12 417	6 996	7 736
234 448	524 884	524 907	Ansvarlig lånekapital	7,8,10	234 448	524 884	524 907
24 113 666	23 244 375	23 390 979	Sum gjeld		17 752 256	17 376 002	17 361 744
230 149	230 149	230 149	Egenkapitalbeviskapital		230 149	230 149	230 149
-309	-58	-358	Egne egenkapitalbevis		-309	-58	-358
987 313	987 313	987 313	Overkurs		987 313	987 313	987 313
372 735	308 075	372 735	Utjevningsfond		372 735	308 075	372 735
811 510	777 269	811 510	Sparebankens fond		811 510	777 269	811 510
32 389	43 313	64 592	Gavefond/kundeutbytte		32 389	43 313	64 592
25 171	44 454	21 214	Fond for urealiserte gevinster		25 171	44 454	21 214
100 000			Hybridkapital		100 000		
344 461	313 509	217 278	Annen egenkapital		163 314	120 400	61 967
3 798	5 339	4 317	Ikke kontrollerende eierinteresser				
2 907 216	2 709 362	2 708 750	Sum egenkapital		2 722 271	2 510 914	2 549 121
27 020 882	25 953 738	26 099 729	Sum gjeld og egenkapital		20 474 528	19 886 915	19 910 866

Kontantstrømoppstilling

Konsern

Morbank

Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017	Kontantstrømoppstilling	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter						
587 518	628 944	800 585	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbet. og gebyrer fra kunder	468 244	492 262	657 253
-17 766	-19 546	-107 942	Renteutbetalinger til kunder	-17 766	-19 546	-107 942
-14 513	41 454	89 594	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av finansielle eiendeler	-14 513	41 454	89 594
30 294	26 946	26 962	Innbetalinger av utbytte	31 899	26 946	76 962
34 339	44 776	61 204	Renteinnbetalinger på verdipapirer	30 906	42 452	54 438
-134 388	-198 099	-234 534	Utbetaling til drift	-130 079	-185 769	-230 699
-3 977	-15 232	-7 511	Skatter	-2 230	158	-181
-32 203	-4 104	-16 953	Utbetalt gaver og kundeutbytte av overskudd	-32 203	-4 104	-16 953
449 305	505 139	611 405	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	334 260	393 853	522 472
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter						
-1 153	-1 501	-2 028	Kjøp /salg av varige driftsmidler	-1 153	-1 501	-2 028
-26 997	-2 897	-826	Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler	-27 027	-2 897	-826
-7 472	-503 687	-342 689	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av rentebærende verdipapirer	43 908	-477 447	-313 802
-35 622	-508 086	-345 544	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	15 728	-481 846	-316 657
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter						
-628 697	344 891	-25 647	Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter	-307 970	381 836	69 639
261 709	-246 860	-49 151	Netto innbetalinger av innskudd	261 709	-246 960	-49 251
19 550	46 515	-31 136	Netto plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner	150 341	44 203	-31 508
3 900 000	1 970 000	2 170 000	Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld	2 300 000	1 170 000	1 170 000
-3 244 883	-2 270 859	-2 456 775	Utbetaling ved tilbakebetaling av sertifikater og obligasjonsgjeld	-2 104 356	-1 485 610	-1 575 793
200 000			Opptak av ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	200 000		
-393 034	-124 503	-124 503	Tilbakebetaling ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	-393 034	-124 503	-124 503
-64 342	-28 761	-28 761	Utbetaling av utbytte	-64 342	-28 761	-28 761
-146 024	-173 786	-223 037	Netto rentebetalinger på finansaktiviteter	-73 551	-107 794	-137 735
-95 721	-483 362	-769 009	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-31 203	-397 588	-707 911
317 962	-486 309	-503 148	Netto kontantstrøm for perioden	318 785	-485 581	-502 096
645 429	1 148 577	1 148 577	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	544 433	1 046 528	1 046 528
963 391	662 267	645 429	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	863 218	560 947	544 433

Endring i egenkapital

Konsern

	Egenkapitalbevis-kapital	Beholdning av egne egenkapitalbevis	Overkurs	Utjevningsfond	Sparebankens fond	Gavefond/kundeutbytte	Fond for urealiserte gevinster	Hybridkapital	Annen egenkapital	Total	Ikke kontrollerte eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2017	230 149	-624	987 313	308 075	777 269	47 417	45 876	0	182 143	2 577 618	5 622	2 583 239
Utbetalt utbytte									-28 761	-28 761	-1 037	-29 799
Utbetalt gaver						-16 953				-16 953		-16 953
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)				-370	-199					-569		-569
Fond for urealiserte gevinster							-450			-450		-450
Tilgjengelig for salg finansielle instrumenter							-24 213			-24 213		-24 213
Endring egne egenkapitalbevis		266							240	506		506
Avgang ikke-kontrollerende eierinteresser											-810	-810
Årets resultat tilført EK-fond				65 030	34 440					99 470		99 470
Årets resultat avsatt/disponert til utbytte									64 442	64 442		64 442
Årets resultat avsatt/disponert til gavefond/kundeutbytte						34 128				34 128		34 128
Årets resultat øvrig konsern									-783	-783	543	-239
Egenkapital per 31.12.2017	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	21 214	0	217 278	2 704 435	4 317	2 708 750

Egenkapital per 01.01.2018	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	21 214	0	217 278	2 704 435	4 317	2 708 750
Reklassifisering av finansielle instrumenter fra tilgjengelig for salg til virkelig verdi over resultat ved overgang til IFRS 9							-10 579		10 579			
Endring i tapsnedskrivninger ved overgang til IFRS 9									-1 473	-1 473		-1 473
Egenkapital per 01.01.2018 (omarbeidet)	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	10 636		226 384	2 702 962	4 317	2 707 277
Utbetalt utbytte									-64 342	-64 342	-1 070	-65 412
Utbetalte gaver og kundeutbytte						-32 202				-32 202		-32 202
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat							14 535			14 535		14 535
Endring egne egenkapitalbevis		49							119	168		168
Utstedelse av ny hybridkapital								100 000		100 000		100 000
Årets resultat øvrig konsern									182 301	182 301	551	182 852
Egenkapital per 30.09.2018	230 149	-309	987 313	372 735	811 510	32 389	25 171	100 000	344 461	2 903 420	3 798	2 907 216

Endring i egenkapital

Morbank

	Egenkapitalbeviskapital	Beholdning av egne egenkapitalbevis	Overkurs	Utjevningsfond	Sparebankens fond	Gavefond/kundeutbytte	Fond for urealiserte gevinster	Hybridkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2017	230 149	-624	987 313	308 075	777 269	47 417	45 876	-	26 046	2 421 522
Utbetalt utbytte									-28 761	-28 761
Utbetalt gaver						-16 953				-16 953
Aktuarielle gevinster og tap ytelsespensjon (etter skatt)				-370	-199					-569
Fond for urealiserte gevinster							-450			-450
Tilgjengelig for salg finansielle instrumenter							-24 213			-24 213
Endring egne egenkapitalbevis		266							240	506
Årets resultat tilført EK-fond				65 030	34 440					99 470
Årets resultat avsatt/disponert til utbytte									64 442	64 442
Årets resultat avsatt/disponert til gavefond/kundeutbytte						34 128				34 128
Egenkapital per 31.12.2017	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	21 214	0	61 967	2 549 121
Egenkapital per 01.01.2018	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	21 214		61 967	2 549 121
Reklassifisering av finansielle instrumenter fra tilgjengelig for salg til virkelig verdi over resultat ved overgang til IFRS 9							-10 579		10 579	
Endring i tapsnedskrivninger ved overgang til IFRS 9									-719	-719
Egenkapital per 01.01.2018 (omarbeidet)	230 149	-358	987 313	372 735	811 510	64 592	10 636		71 827	2 548 402
Utbetalt utbytte									-64 342	-64 342
Utbetalte gaver og kundeutbytte						-32 202				-32 202
Verdijustering utlån målt til virkelig verdi over utvidet resultat									261	261
Verdijustering aksjer målt til virkelig verdi over utvidet resultat							14 535			14 535
Endring egne egenkapitalbevis		49							119	168
Utstedelse av ny hybridkapital								100 000		100 000
Årets resultat									155 451	155 451
Egenkapital per 30.09.2018	230 149	-309	987 313	372 735	811 510	32 389	25 171	100 000	163 314	2 722 271

Forstanderskapet 21. mars 2018 ga styret i Sandnes Sparebank fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for samlet pålydende inntil 23,015 millioner kroner, svarende til 10 % av egenkapitalbeviskapitalen. Hvert egenkapitalbevis kan kjøpes til kurser mellom 1 og 150 kroner. Fullmakten er gyldig frem til og med ordinært forstanderskapsmøte i 2019, dog ikke lengre enn 18 måneder fra tidspunktet fullmakten er gitt. Per 30.09.2018 eier Sandnes Sparebank 30 940 egne egenkapitalbevis, og er kjøpt som et ledd i incentivprogram for bankens ansatte.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Regnskapet for tredje kvartal 2018 er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU, herunder IAS 34 – Delårsrapportering. En beskrivelse av regnskapsprinsippene som er lagt til grunn fremkommer av årsregnskapet for 2017.

Nye eller endrede regnskapsstandarder med effekt fra og med 1. kvartal 2018:

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 ble implementert for konsernet med virkning fra 01.01.18 som erstatter IAS 39.

For en detaljert beskrivelse samt bankens tilnærming til regnskapsstandarden se note 46 i årsrapporten for 2017, herunder beskrivelse av endring i regnskapsprinsipper, ny modell for klassifisering og måling av finansielle eiendeler og ny modell for nedskrivning av finansielle eiendeler.

IFRS 15 Inntekt fra kontrakter med kunder

IFRS 15 ble implementert for konsernet med virkning 01.01.18 som erstatter gjeldende inntektsføringsregler etter IFRS med unntak av kontrakter med kunder som regnskapsføres etter reglene i IFRS 9.

Implementering av standarden har ikke hatt vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling eller resultat.

Andvendelse av estimater

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimater og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper og dermed regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger er basert på historiske erfaringer og forutsetninger som ledelsen mener er rimelige og fornuftige. Faktiske resultater kan avvike fra estimatene og forutsetningene.

De samme estimeringsteknikkene og forutsetningene som er beskrevet i årsregnskapet for 2017 er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet for tredje kvartal 2018 med unntak av IFRS 9 som trådte i kraft 01.01.18.

Ny modell for nedskrivning av finansielle eiendeler som følge av implementering av IFRS 9 er beskrevet i note 46 i årsrapport for 2017.

ENDRING I KONSERNSTRUKTUR

Det foreligger ingen vesentlige endringer i konsernstruktur per 30.september 2018.

Noter

SEGMENTRAPPORTERING

Konsernet har tre segmenter; Personmarked (PM), Bedriftsmarked (BM) og Eiendom. Alle inntekter er opptjent i Norge. PM og BM er bankvirksomhet fordelt på to hovedkundegrupper. Her inngår også generell investeringsrådgivning for bankens kunder. Eiendomssegmentet har eiendomsmedling som virksomhet. Segmentet består av datterselskapet Aktiv Eiendomsmedling Jæren AS.

Regnskapsprinsippene som brukes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som benyttes for konsernregnskapet forøvrig. Konsernet fordeler ikke skatt eller ikke-gjentagende gevinster og tap på segmentene. Konsernet regnskapsfører selskapsinterne transaksjoner etter prinsippet om armlengdes avstand. Fundingkostnader er fordelt i henhold til kapitalbehov for henholdsvis PM og BM. Netto provisjonsinntekter er fordelt etter salgsvolum og felleskostnader etter en fordelingsnøkkel for kostnader. Konsernet har kun virksomhet i Norge.

Konsern

	PM 3. kvartal		BM 3. kvartal		Eiendom 3. kvartal		Ufordelt 3. kvartal		Totalt 3. kvartal	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Netto eksterne renteinntekter	59 403	65 521	54 151	55 080					113 554	120 601
Netto interne renteinntekter							13	27	13	27
Netto renteinntekter	59 403	65 521	54 151	55 080			13	27	113 567	120 628
Netto provisjonsinntekter	7 022	6 932	6 590	6 471			-690	638	12 921	14 041
Inntekt verdipapirer	-6 073	-124					4 685	3 312	-1 387	3 188
Andre driftsinntekter					6 131	5 990	152		6 283	5 990
Sum andre inntekter	949	6 808	6 590	6 471	6 131	5 990	4 147	3 951	17 817	23 219
Personalkostnader	17 008	15 327	9 899	8 828	4 259	4 321	2 646	3 312	33 811	31 788
Andre driftskostnader	17 952	17 952	7 292	8 344	1 896	1 826	604	792	27 745	28 915
Avskrivning/nedskr.	2 104	3 218	849	1 325	15	52	2		2 971	4 594
Resultat før tapavsetn.	23 288	35 832	42 701	43 053	-40	-209	908	-126	66 857	78 549
Tap på utlån	-5 000	4 522	11 770	8 837					6 770	13 359
Resultat før skatt	28 288	31 310	30 931	34 216	-40	-209	908	-126	60 087	65 190

Konsern

	PM Hittil i år		BM Hittil i år		Eiendom Hittil i år		Ufordelt Hittil i år		Totalt Hittil i år	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Netto eksterne renteinntekter	179 594	187 809	167 164	165 300					346 758	353 109
Netto interne renteinntekter							40	82	40	82
Netto renteinntekter	179 594	187 809	167 164	165 300			40	82	346 798	353 190
Netto provisjonsinntekter	19 671	19 240	18 688	18 532			(1 411)	3 100	36 947	40 872
Inntekt verdipapirer	(5 731)	614		168			50 770	41 877	45 039	42 659
Andre driftsinntekter					21 811	20 859	718	10	22 529	20 869
Sum andre inntekter	13 940	19 853	18 688	18 700	21 811	20 859	50 076	44 987	104 516	104 399
Personalkostnader	48 292	45 422	28 585	27 186	14 013	13 399	7 878	12 241	98 767	98 247
Andre driftskostnader	53 806	52 211	21 871	27 513	5 997	5 771	1 654	2 226	83 327	87 720
Avskrivning/nedskr.	6 925	10 236	2 783	4 302	54	154	1	-6	9 762	14 685
Resultat før tapavsetn.	84 511	99 794	132 613	125 000	1 748	1 536	40 584	30 607	259 456	256 937
Tap på utlån	(8 655)	9 186	38 220	43 203					29 565	52 388
Resultat før skatt	93 166	90 608	94 394	81 797	1 748	1 536	40 584	30 607	229 891	204 548
Utlån til kunder	14 805 274	14 148 399	7 267 385	6 911 597					22 072 660	21 059 996
Øvrige eiendeler					17 571	18 866	4 930 652	4 874 877	4 948 223	4 893 742
Eiendeler totalt	14 805 274	14 148 399	7 267 385	6 911 597	17 571	18 866	4 930 652	4 874 877	27 020 882	25 953 738
Innskudd fra kunder	5 946 938	6 053 127	4 766 691	4 367 294			470 733	239 987	11 184 362	10 660 409
Øvrige forpliktelses					5 639	5 106	12 923 665	12 578 861	12 929 304	12 583 967
Gjeld og forpliktelses	5 946 938	6 053 127	4 766 691	4 367 294	5 639	5 106	13 394 398	12 818 848	24 113 666	23 244 375

Noter

4

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER*

Konsern

Morbank

3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017	Tap på utlån og garantier	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
	2 540		-37 338	-16 792	Periodens endring i individuelle nedskrivninger (IAS 39)		2 540		-37 338	-16 792
	-5 835		-943	-2 518	Periodens endring i gruppenedskrivninger (IAS 39)		-6 023		1 573	1 693
-4 028		-3 954			Periodens endringer i tapsavsetninger steg 1	-4 128		-4 345		
-4 387		-16 620			Periodens endringer i tapsavsetninger steg 2	-4 230		-16 305		
-94 841		-121 751			Periodens endringer i tapsavsetninger steg 3	-94 841		-121 751		
111 114	16 058	171 294	86 412	86 968	Konstateringer mot tidligere nedskrivning	111 114	16 058	171 294	86 412	86 968
-288	975	2 695	5 377	5 956	Konstateringer uten tidligere nedskrivning	-288	975	2 695	5 377	5 956
-801	-379	-2 098	-1 119	-1 115	Inngått på tidligere konstaterte tap	-801	-379	-2 098	-1 119	-1 115
6 770	13 359	29 565	52 388	72 499	Tap på utlån og garantier	6 826	13 171	29 488	54 905	76 710

* Fra 01.01.2018 erstatter tapsavsetninger i steg 1 og 2 (IFRS 9) i hovedsak tidligere gruppenedskrivninger (IAS 39). Tapsavsetninger i steg 3 (IFRS 9) erstatter i hovedsak tidligere individuelle nedskrivninger (IAS 39).

Endringer i tapsavsetninger konsern:	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Tapsavsetninger pr. 31.12.17 ihht IAS 39				391 522
Effekt av endring i regler ved overgang til IFRS 9				1 964
Tapsavsetninger pr. 01.01.2018 (omarbeidet)	31 202	78 199	284 085	393 486
Overføringer/bevegelser:				
Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-2 094	15 655		13 562
Overføringer fra Steg 1 til Steg 3				
Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	2 102	-18 500		-16 398
Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-3 396	21 500	18 104
Overføringer fra Steg 3 til Steg 2				
Overføringer fra Steg 3 til Steg 1				
Tilgang nye engasjementer i perioden	9 215	5 298		14 513
Avgang av engasjementer i perioden	-4 714	-12 686		-17 399
Endret tapsavsetning i perioden for engasjementer som ikke er migrert	-8 463	-2 993	32 201	20 745
Konstaterte tap			-171 294	-171 294
Tilbakeføring av tidligere nedskrivning			-4 159	-4 159
Tapsavsetninger pr. 30.09.2018	27 249	61 579	162 334	251 161
Bokført som reduksjon av utlån/fordringer til kredittinstitusjoner				295
Bokført som reduksjon av utlån til kunder				246 059
Bokført som avsetning på gjeldspost (garantier og ubenyttede kredittrammer)				4 807
Tapsavsetninger pr 30.09.2018				251 161

Noter

Brutto balanseførte engasjement med nedskrivning for forventet tap konsern:

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt engasjement
Brutto balanseført engasjement pr. 01.01.2018	17 941 043	3 993 322	544 325	22 478 690
Overføringer:				
Overføringer fra Steg 1 til Steg 2	-1 079 728	1 058 320		-21 408
Overføringer fra Steg 1 til Steg 3				
Overføringer fra Steg 2 til Steg 1	1 163 649	-1 204 690		-41 041
Overføringer fra Steg 2 til Steg 3		-137 221	139 544	2 323
Overføringer fra Steg 3 til Steg 2				
Overføringer fra Steg 3 til Steg 1				
Tilgang nye engasjementer i perioden	4 070 247	330 361		4 400 608
Avgang av engasjementer i perioden	-2 456 983	-599 681		-3 056 664
Endringer i perioden for engasjementer som ikke er migrert	-193 124	-35 880	-308 872	-537 876
Brutto balanseførte engasjement pr. 30.09.2018*	19 445 105	3 404 531	374 996	23 224 631

* Tabellen over tar utgangspunkt i brutto engasjementer på rapporteringstidspunkt, herunder utlån til kunder og fordringer mot kredittinstitusjoner og sentralbank. Tabellen inkluderer ikke verdjusteringer på fastrenteutlån vurdert til virkelig verdi, påløpte renter på engasjementene eller garantier/ubenyttede kredittrammer.

Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Sum av misligholdte engasjement over 90 dager og øvrige ikke-misligholdte engasjement med individuell tapsnedskrivning

Konsern

	30.09.18			30.09.17			31.12.17		
	PM	BM	Total	PM	BM	Total	PM	BM	Total
Tapsutsatte engasjement før individuelle tapsnedskrivninger (brutto):									
Misligholdte engasjementer over 90 dg	68 437	88 406	156 843	144 300	64 905	209 205	120 091	64 752	184 843
Ikke misligholdte tapsutsatte engasjementer	23 205	275 905	299 110	18 484	528 857	547 341	30 394	532 210	562 605
Sum engasjementer før individuelle tapsnedskrivninger (brutto)	91 641	364 311	455 952	162 784	593 762	756 546	150 485	596 963	747 448
Individuelle tapsnedskrivninger på:									
Misligholdte engasjementer over 90 dg	1 252	10 628	11 880	19 000	2 600	21 600	20 153	2 300	22 453
Ikke misligholdte tapsutsatte engasjementer	6 229	144 225	150 454	5 263	236 067	241 330	6 457	255 175	261 632
Sum individuelle tapsnedskrivninger (steg 3)	7 481	154 853	162 334	24 264	238 667	262 931	26 610	257 475	284 085
Tapsutsatte engasjement etter individuelle tapsnedskrivninger (netto):									
Misligholdte engasjementer over 90 dg	67 185	77 778	144 963	125 300	62 305	187 605	99 938	62 452	162 390
Ikke misligholdte tapsutsatte engasjementer	16 976	131 680	148 656	13 220	292 790	306 010	23 938	277 035	300 973
Sum engasjementer etter individuelle tapsnedskrivninger (netto)	84 161	209 458	293 619	138 520	355 095	493 615	123 875	339 488	463 363
Avsetningsgrad misligholdte engasjementer over 90 dg	2 %	12 %	8 %	13 %	4 %	10 %	17 %	4 %	12 %
Avsetningsgrad ikke misligholdte tapsutsatte engasjementer	27 %	52 %	50 %	28 %	45 %	44 %	21 %	48 %	47 %

Noter

BEREGNING AV KAPITALDEKNING

Konsern

Morbank

30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017	Ansvarlig kapital	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
230 149	230 149	230 149	Egenkapitalbeviskapital	230 149	230 149	230 149
-309	-58	-358	Egenbeholdning egenkapitalbevis	-309	-58	-358
811 510	777 269	811 510	Sparebankens fond	811 510	777 269	811 510
1 583 014	1 542 762	1 578 879	Øvrig egenkapital	1 425 471	1 382 083	1 419 251
182 852	159 240		Resultat hittil i år	155 451	121 471	
		64 442	Avsatt utbytte			64 442
		24 128	Avsatt kundeutbytte			24 128
2 807 216	2 709 362	2 708 750	Egenkapital (eksklusiv hybridkapital)	2 622 271	2 510 914	2 549 121
-48 759	-26 416		Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-63 877	-41 884	-4 084
	5 283		Overgangsregel for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor		8 377	817
-4 290		-4 308	Fradrag forsiktighetsbasert verdiansettelse	-4 672		-4 065
		-64 442	Fradrag for avsatt utbytte			-64 442
		-24 128	Fradrag for avsatt kundeutbytte			-24 128
-182 852	-159 240		Fradrag for resultat hittil i år	-155 451	-121 471	
-39 692	-71 447	-46 659	Fradrag for goodwill og andre immaterielle eiendeler	-33 770	-66 329	-40 989
2 531 623	2 457 542	2 569 213	Sum ren kjernekapital	2 364 501	2 289 607	2 412 231
232 900	225 400	225 400	Fondsobligasjon og hybridkapital	232 900	225 400	225 400
	-2 642		Overgangsregel for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor		-4 188	-408
2 764 523	2 680 301	2 794 613	Sum kjernekapital	2 597 401	2 510 819	2 637 223
100 000	299 484	299 507	Ansvarlig lånekapital (eks. påløpte renter)	100 000	299 484	299 507
-264	-151		Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-346	-239	-27
	-2 642		Overgangsregel for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor		-4 188	-408
2 864 260	2 976 992	3 094 120	Ansvarlig kapital	2 697 055	2 805 875	2 936 294
			Risikovektet kapital			
			Markedsrisiko - standardmetode			
14 474 208	13 963 525	14 263 913	Kreditrisiko - standardmetode	12 243 089	11 835 354	12 126 276
1 055 304	1 088 164	1 055 304	Operasjonell risiko	982 775	970 545	982 775
100 339	130 279	121 223	Cva-tillegg	58 934	90 722	71 408
15 629 851	15 181 968	15 440 440	Beregningsgrunnlag	13 284 798	12 896 621	13 180 460
18,3	19,6	20,0	Kapitaldekning	20,3	21,8	22,3
17,7	17,7	18,1	Kjernekapitaldekning	19,6	19,5	20,0
16,2	16,2	16,6	Ren kjernekapital	17,8	17,8	18,3

Noter

Konsern

Morbank

30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017	Spesifikasjon av beregningsgrunnlag	30.09.2018	30.09.2017	31.12.2017
			Standardmetoden			
			Markedsrisiko			
46 231	34 003	79 047	Lokale og regionale myndigheter	46 231	34 003	79 047
166 973	232 787	228 185	Institusjoner	265 775	330 702	291 766
2 521 667	2 512 642	2 445 560	Foretak	2 534 445	2 512 641	2 445 557
363 625	660 053	171 616	Massemarked	294 691	645 692	150 612
10 085 410	9 385 036	9 438 883	Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	7 449 171	6 858 892	6 924 192
390 327	452 032	536 799	Forfalte engasjement	390 327	452 032	536 799
301 657	279 151	265 938	Obligasjoner med fortrinnsrett	273 094	258 997	245 785
36 243	85 024	35 474	Andeler i verdipapirfond	36 243	85 024	35 474
259 483	280 835	278 010	Egenkapitalposisjoner	596 652	615 409	624 030
302 591	41 962	784 402	Øvrige	356 458	41 962	793 014
14 474 208	13 963 525	14 263 913	Kredittrisiko	12 243 089	11 835 354	12 126 276
1 055 304	1 088 164	1 055 304	Operasjonell risiko	982 775	970 545	982 775
100 339	130 279	121 223	CVA-tillegg	58 934	90 722	71 408
15 629 851	15 181 968	15 440 440	Sum beregningsgrunnlag	13 284 798	12 896 621	13 180 460

Dersom hele overskuddet for årets første kvartal hadde blitt inkludert i beregningen, ville ren kjernekapital vært 17,4 % for konsernet.

Rapportering kapital for eierforetak i samarbeidende gruppe pr 30.09.2018:

Foretak som deltar i samarbeidende gruppe skal foreta forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak som forestår den virksomhet som samarbeidet omfatter, jf. Finansforetaksloven § 17-13 (2) og utfyllende bestemmelser i CRR/CRD-forskriftens § 16 (3) og §32 (4). For eierandeler under 10 prosent inntreer denne plikten 1. januar 2018.

Sandnes Sparebank deltar i samarbeidende gruppe med Eika Gruppen AS hvor banken eier 8,1 % av aksjene per 30.09.2018. Følgelig innkonsolideres andel av Eika Gruppen i kapitaldekningen, jf. beregning nedenfor.

Samarbeidende gruppe med Vipps AS; Banken var tidligere aksjonærer i BankID Norge AS og BankAxept AS som nå er fusjonert med Vipps AS og banken mottar følgelig vederlagsaksjer i Vipps AS. Finansdepartementet har gitt dispensasjon fra kravet om forholdsmessig konsolidering for deltakere i den samarbeidende gruppen som har eierandeler på under 10 prosent. Dispensasjonen gis på vilkår om at finansforetaket gjør fradrag for hele den bokførte verdien av investeringen i Vipps AS i ren kjernekapital. Banken eier under 10 prosent av Vipps AS og det er gjort fradrag for bokført verdi av investeringen i ren kjernekapital slik at banken foretar ikke forholdsmessig konsolidering av eierandel i dette finansforetaket.

Konsernets kapitaldekning påvirkes følgende av innkonsolidert andel per 30.09.2018;

	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapital konsern	2 531 623	2 764 523	2 864 260
Forholdsmessig andel av kapital fra Eika Gruppen	80 182	88 292	98 430
Reversering av fradrag	48 759	48 759	49 022
Interne eliminerings (-)	-76 880	-76 880	-76 880
Frdrag for ikke-overførbar kapital (-)			
Kapital konsern etter innkonsolidering av Eika Gruppen	2 583 685	2 824 695	2 934 833
Beregningsgrunnlag konsern	15 629 851		
Forholdsmessig andel av netto beregningsgrunnlag i Eika Gruppen	431 582		
Eliminering av interne fordringer og kapital (-)	-206 655		
Netto beregningsgrunnlag etter innkonsolidering av Eika Gruppen	15 854 777		

	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapitaldekning for eierforetak etter innkonsolidering av Eika Gruppen	16,3 %	17,8 %	18,5 %

Noter

6

NETTO VERDIENDRING PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Konsern

Morbank

3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	3. kvartal 2018	3. kvartal 2017	Jan-sept 2018	Jan-sept 2017	Året 2017
6 340	4 001	15 397	9 894	11 679	Netto verdiendring på valuta og finansielle derivater	6 340	4 001	15 397	9 894	11 679
-4 528	235	-7 779	-2 303	-3 637	Netto verdiendring på utlån til virkelig verdi	-4 528	235	-7 779	-2 303	-3 637
-9 627	-3 164	-10 100	6 272	3 959	Netto verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-3 397	-3 040	-3 926	5 658	6 139
5 237	56	16 684	2 955	3 678	Netto verdiendring på aksjer	5 237	56	16 684	2 233	2 104
1 173	-401	542	-1 133	-812	Netto verdiendring på finansiell gjeld	1 173	-401	542	-1 133	-812
-7 745	-3 274	-652	5 791	3 189	Netto verdiendring på finansielle instrumenter, bestemt regnskapsført til virkelig verdi	-1 515	-3 149	5 521	4 455	3 794
-32 917	-2 758	-119 363	6 531	-4 782	Netto verdiendring på finansielle derivater, sikring	-21 025	-610	-67 989	11 308	1 962
32 917	2 758	119 363	-6 531	4 782	Netto verdiendring på sikret finansiell gjeld	21 025	610	67 989	-11 308	-1 962
					Netto verdiendring sikrede poster					
-1 405	728	14 745	15 686	14 868	Netto verdiendring på finansielle instrumenter til virkelig verdi	4 825	852	20 918	14 350	15 473

Noter

KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

I forbindelse med overgang til IFRS9 er det innført nye prinsipper for klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Målekategoriene for finansielle eiendeler i IAS 39 (virkelig verdi over resultat, tilgjengelig for salg, holde til forfall og utlån og fordringer til amortisert kost) er blitt erstattet av følgende tre målekategorier etter IFRS 9:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

For finansielle forpliktelser er reglene i hovedsak de samme som i IAS 39.

For ytterligere beskrivelse av klassifisering av finansielle instrumenter se note 46 i årsrapporten for 2017.

Konsern 30.09.2018

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI)	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Kontanter og fordringer på sentralbanker	580 917					580 917
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	382 474					382 474
Utlån til kunder*	21 362 071	710 588				22 072 660
Sertifikater og obligasjoner		3 321 141				3 321 141
Aksjer		187 664				187 664
Finansielle derivater		29 460	96 618			126 078
Opptjente inntekter					10 232	10 232
Finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat				255 414		255 414
Øvrige eiendeler					84 302	84 302
Sum eiendeler	22 325 463	4 248 853	96 618	255 414	94 534	27 020 882
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	56 290					56 290
Innskudd fra kunder	10 582 955	601 406				11 184 362
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 346 903					12 346 903
Finansielle derivater		40 765	65 872			106 637
Påløpte kostnader					43 191	43 191
Ansvarlig lånekapital	234 448					234 448
Annen gjeld					129 293	129 293
Avsetninger	4 807				7 736	12 542
Sum forpliktelser	23 225 403	642 171	65 872		180 220	24 113 666

* Utlån som morbank kan overføre til SSB Boligkreditt AS er i morbank klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI), da forretningsmodellen tilsier at morbank har til hensikt å inndrive kontraktsfestede kontantstrømmer men også kan selge/overføre lånene til SSB Boligkreditt AS. Per 30.09.2018 utgjør denne porteføljen ca. 0,7 MRD. I konsernregnskapet blir lånene vurdert til amortisert kost da konsernet ikke har til hensikt å selge lånene.

Noter

Konsern 30.09.2017

Eiendeler	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet						Sum
	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Handelsportefølje	Bestemt regnskapsført til virk. verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	477 452						477 452
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	184 816						184 816
Utlån til kunder	20 298 535		761 461				21 059 996
Sertifikater og obligasjoner			3 477 707				3 477 707
Aksjer		178 311					178 311
Finansielle derivater		26 526		127 718			154 244
Opptjente inntekter	31 077						31 077
Finansielle instrumenter for salg					275 235		275 235
Øvrige eiendeler						114 901	114 901
Sum eiendeler	20 991 879	204 837	4 239 168	127 718	275 235	114 901	25 953 738
Forpliktelser							
Gjeld til kredittinstitusjoner	65 499						65 499
Innskudd fra kunder	10 032 035		628 374				10 660 409
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 696 338						11 696 338
Finansielle derivater		63 481		14 467			77 948
Påløpte kostnader	132 091						132 091
Ansvarlig lånekapital	524 884						524 884
Annen gjeld	80 211						80 211
Avsetninger						6 996	6 996
Sum forpliktelser	22 531 057	63 481	628 374	14 467		6 996	23 244 375

Konsern 31.12.2017

Eiendeler	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet						Sum
	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Handelsportefølje	Bestemt regnskapsført til virk. verdi	Finansielle derivater som sikringsinstr.	Finansielle eiendeler tilgj. for salg	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	
Kontanter og fordringer på sentralbanker	472 646						472 646
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	172 782						172 782
Utlån til kunder	20 746 928		725 972				21 472 900
Sertifikater og obligasjoner			3 333 184				3 333 184
Aksjer		126 491					126 491
Finansielle derivater		36 284		118 276			154 560
Opptjente inntekter	33 247						33 247
Finansielle instrumenter for salg					252 443		252 443
Øvrige eiendeler						81 476	81 476
Sum eiendeler	21 425 603	162 776	4 059 156	118 276	252 443	81 476	26 099 729
Forpliktelser							
Gjeld til kredittinstitusjoner	36 740						36 740
Innskudd fra kunder	10 305 762		551 681				10 857 443
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11 702 343						11 702 343
Finansielle derivater		85 746		16 338			102 085
Påløpte kostnader	84 779						84 779
Ansvarlig lånekapital	524 907						524 907
Annen gjeld	74 947						74 947
Avsetninger						7 736	7 736
Sum forpliktelser	22 729 478	85 746	551 681	16 338		7 736	23 390 979

Noter

8

VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Konsern

Eiendeler	30.09.2018		30.09.2017		31.12.2017	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	580 917	580 917	477 452	477 452	472 646	472 646
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	382 474	382 474	184 816	184 816	172 782	172 782
Utlån til kunder	21 362 071	21 362 071	21 059 996	21 059 996	20 746 928	20 746 928
Opptjente inntekter			31 077	31 077	33 247	33 247
Sum eiendeler	22 325 463	22 325 463	21 753 340	21 753 340	21 425 603	21 425 603
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	56 290	56 290	65 499	65 499	36 740	36 740
Innskudd fra og gjeld til kunder	10 582 955	10 582 955	10 660 409	10 660 409	10 857 443	10 857 443
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12 346 903	12 381 804	11 696 338	11 789 693	11 702 343	11 798 124
Påløpte kostnader			132 091	132 091	84 779	84 779
Ansvarlig lånekapital	234 448	233 106	524 884	527 652	524 907	527 457
Avsetninger	4 807	4 807				
Sum forpliktelser	23 225 403	23 258 962	23 079 221	23 175 344	23 206 212	23 304 543

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost er i nivå 2 i verdsettelseshierarkiet.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 30.09.2018
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			710 588	710 588
Sertifikater og obligasjoner		3 321 141		3 321 141
Aksjer	46 247	125 691	15 726	187 664
Finansielle derivater		29 460		29 460
Finansielle derivater, sikringsinstrument		96 618		96 618
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat				
Aksjer			255 414	255 414
Sum eiendeler	46 247	3 572 910	981 728	4 600 885
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		601 406		601 406
Finansielle derivater		40 765		40 765
Finansielle derivater, sikringsinstrument		65 872		65 872
Sum forpliktelser		708 043		708 043

Noter

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 30.09.2017
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			761 461	761 461
Sertifikater og obligasjoner		3 477 707		3 477 707
Aksjer	14 774	163 537		178 311
Finansielle derivater		26 526		26 526
Finansielle derivater, sikringsinstrument		127 718		127 718
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			275 235	275 235
Sum eiendeler	14 774	3 795 488	1 036 696	4 846 958

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		628 374		628 374
Finansielle derivater		63 481		63 481
Finansielle derivater, sikringsinstrument		14 467		14 467
Sum forpliktelser		706 322		706 322

Virkelig verdi verdsettelse ved utgangen av perioden etter verdsettelseshierarkiet

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt per 31.12.2017
Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder			725 972	725 972
Sertifikater og obligasjoner		3 333 184		3 333 184
Aksjer	13 474	113 017		126 491
Finansielle derivater		36 284		36 284
Finansielle derivater, sikringsinstrument		118 276		118 276
Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg				
Aksjer			252 443	252 443
Sum eiendeler	13 474	3 600 761	978 415	4 592 651

Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra kunder		551 681		551 681
Finansielle derivater		85 746		85 746
Finansielle derivater, sikringsinstrument		16 338		16 338
Sum forpliktelser		653 766		653 766

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2017 til 30.09.2018

Konsern	Utlån	Aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI)*	Aksjer til virkelig verdi over resultat (FVTPL)	Totalt
Balanse per 31.12.2017	725 973	252 443		978 416
Reklassifisering av finansielle instrumenter ved overgang til IFRS 9		-15 038	15 038	
Resultatført gevinst/tap i årets resultat	-7 779		1 444	-6 336
Resultatført gevinst/tap i andre inntekter / OCI		14 535		14 535
Kjøp	218 577	3 474		222 051
Oppgjør	-226 182		-756	-226 938
Balanse per 30.09.2018	710 588	255 414	15 726	981 728

* Kategorien tilgjengelig for salg eksisterer ikke i IFRS 9. Aksjer og andeler er fra og med 01.01.2018 vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL), med unntak av bankens investering i Eika Gruppen AS som er klassifisert som finansielle instrumenter med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI) da denne anses som en strategisk investering for banken.

Noter

VERDIPAPIRGJELD

Konsern

Morbank

30.09.18	31.12.17	Verdipapirgjeld	30.09.18	31.12.17
15 374 903	14 247 343	Obligasjonslån, justert for renter og over-/underkurs	8 925 106	7 628 365
-3 028 000	-2 545 000	Obligasjonslån, egenbeholdning	-3 028 000	-1 945 000
12 346 903	11 702 343	Sum verdipapirgjeld	5 897 106	5 683 365

Endring i verdipapirgjeld Konsern

	Balanse 31.12.2017	Emittert	Forfall/ Innløst	Øvrige endringer	Balanse 30.09.2018
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	11 620 000	3 900 000	3 225 000		12 295 000
Renter/verdjusteringer	82 343			-30 440	51 903
Sum verdipapirgjeld	11 702 343				12 346 903

Endring i verdipapirgjeld Mor

	Balanse 31.12.2017	Emittert	Forfall/ Innløst	Øvrige endringer	Balanse 30.09.2018
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5 625 000	2 300 000	2 083 000		5 842 000
Renter/verdjusteringer	58 365			-3 259	55 106
Sum verdipapirgjeld	5 683 365				5 897 106

Obligasjoner	Pålydende	Endelig forfall
Utstedt av morbank		
NO0010649940	400 000	20.06.2022
NO0010814171	800 000	16.01.2023
NO0010692924	1 000 000	06.11.2018
NO0010714041	700 000	27.06.2019
NO0010724495	700 000	02.06.2020
NO0010729296	700 000	14.01.2020
NO0010730450	400 000	10.02.2021
NO0010745011	700 000	11.12.2020
NO0010746324	700 000	29.09.2022
NO0010756687	600 000	28.01.2019
NO0010812779	1 000 000	21.12.2023
NO0010778822	570 000	18.11.2021
NO0010831712	200 000	11.03.2024
NO0010823891	300 000	04.06.2021
NO0010831944	100 000	19.06.2024
Sum pålydende obligasjoner utstedt av morbank	8 870 000	
NO0010697691	85 000	04.12.2019
NO0010731938	2 000 000	15.06.2022
NO0010718331	2 000 000	03.09.2020
NO0010753320	425 000	18.03.2026
NO0010704232	343 000	25.02.2021
NO0010822398	600 000	08.05.2024
NO0010833254	1 000 000	27.09.2024
Sum pålydende obligasjoner utstedt av kredittforetak	6 453 000	
Sum pålydende obligasjoner totalt	15 323 000	

Obligasjonslånene regnskapsføres til amortisert kost. Det benyttes sikringsbokføring på bankens fastrenteobligasjoner.

Noter

ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	Konsern/Morbank	
	30.09.2018	31.12.2017
Ansvarlig lånekapital, nominell verdi	100 000	300 000
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	132 900	225 400
Renter/Verdijusteringer	1 548	-493
Sum ansvarlig lånekapital	234 448	524 907

Endring i ansvarlig lånekapital konsern

	Balanse 31.12.2017	Låne- opptak	Forfall/ Innløst	Øvrige endringer	Balanse 30.09.2018
Ansvarlig lånekapital	300 000	100 000	300 000		100 000
Fondsobligasjonslån	225 400		92 500		132 900
Renter/verdijusteringer	-493			2 041	1 548
Sum ansvarlig lånekapital	524 907				234 448

Opptaksår	Betingelser	Forfall	Calldato	Nominell verdi
Ansvarlig lån, tidsbegrenset				
2018	3 mnd NIBOR + 1,55 %	16.02.2028	16.02.2023	100 000
Sum nominell verdi ansvarlig lån				100 000
Fondsobligasjon, evigvarende				
2014	3 mnd NIBOR + 3,75 %	IA	22.01.2019	132 900
Sum nominell verdi evigvarende fondsobligasjon				132 900

Konsernet har også i 3. kvartal 2018 utstedt en ny fondsobligasjon til nominell verdi 100 MNOK (ISIN NO0010832553). Denne er regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngir i konsernets egenkapital.

Alternative resultatmål

Sandnes Sparebank sine alternative resultatmål (APM) er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene er ikke substitutter for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn regnskapstallene, men er inkludert i bankens finansielle rapportering med formål å gi en fyldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Banken benytter utelukkende nøkkeltall som etterspørres av investorer og analytikere.

Sandnes Sparebanks APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall, i styrets beretning og i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Definisjoner av APM-er;

Innskuddsdekning

UB innskudd fra kunder / UB netto utlån til kunder.

Likviditetsindikator (LCR)

Likvide aktive / Netto likviditetsutgang innen 30 dager i et stressscenario.

Net Stable Funding Ratio (NSFR)

Tilgjengelig stabil finansiering / nødvendig stabil finansiering.

Rentemargin/rentenetto

$((\text{Netto renteinntekter} / \text{dager i perioden}) \times \text{dager i året}) / \text{gjennomsnittlig forvaltningskapital}$

Rentemargin/rentenetto inkl. sikringsfondsavgift

$((\text{Netto renteinntekter inkl. normal andel sikringsfondsavgift} / \text{dager i perioden}) \times \text{dager i året}) / \text{gjennomsnittlig forvaltningskapital}$

Kostnadsgrad

Sum driftskostnader / (netto renteinntekter + sum andre driftsinntekter).

Totale kostnader i % av gj.sn. forvaltningskapital

$((\text{Sum driftskostnader} / \text{dager i perioden}) \times \text{dager i året}) / \text{gjennomsnittlig forvaltningskapital}$

Egenkapitalavkastning før skatt

$(\text{Resultat før skatt} / \text{dager i perioden} \times \text{dager i året}) / ((\text{sum egenkapital UB} + \text{sum egenkapital IB}) / 2, \text{ ekskl. hybridkapital})$

Egenkapitalavkastning etter skatt

$(\text{Resultat etter skatt} / \text{dager i perioden} \times \text{dager i året}) / ((\text{sum egenkapital UB} + \text{sum egenkapital IB}) / 2, \text{ ekskl. hybridkapital})$

Egenkapitalbevisprosent

$(\text{Egenkapitalbeviskapital} + \text{egne egenkapitalbevis} + \text{overkurs} + \text{utjevningfond}) / (\text{egenkapitalbeviskapital} + \text{egne egenkapitalbevis} + \text{overkurs} + \text{utjevningfond} + \text{sparebankens fond} + \text{gavefond})$

Fortjeneste per egenkapitalbevis

$(\text{Resultat etter skatt} \times \text{egenkapitalbevisprosent}) / \text{antall egenkapitalbevis}$

Bokført egenkapital per egenkapitalbevis

$(\text{UB sum egenkapital} - \text{hybridkapital}) \times \text{egenkapitalbevisprosent} / \text{antall egenkapitalbevis}$

Pris/Bokført egenkapital (P/B)

Børskurs / bokført egenkapital per egenkapitalbevis.

Resultat av drift før tap og skatt

Resultat etter skatt + skattekostnad + nedskrivninger og tap på utlån og garantier.